

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. III. An prædestinatio sit alligata certis mediis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

cum actu, qui simul esset scientia, & fides, quem multi possibilem admittunt, ut patebit expendenti.

Hinc non tantum in sensu quocunque formali, sed etiam virtuali, scientia media in uno, aut pluribus prædicatis discrepat à decreto, atque etiam à scientia visionis, quæ est realiter, & virtualiter identificata decreto; nam scientia media constituit actum primum liberum DEI: item est antecedenter separabilis à decreto, vel scientia visionis: est necessaria DEO, & impedibilis per impeditionem actus primi proximi, absolute collati: præsupponitur ad actum secundum liberum DEI &c: quæ prædicata non conveniunt decreto, vel scientiæ visionis.

648. Instabis. Complexum ex scientia media reflexa, e. g. *Si Petrus consentiret huic auxilio, illud ei darem*: & ex directa: *Si Petrus haberet hoc auxilium, consentiret*: est inseparabile à decreto conferendi hoc auxilium, & decretum istud ab hoc complexo; quia mutuè ex se inferuntur: ergo non est ratio ea virtualiter distinguendi. subsumo: Si complexum non est virtualiter distinctum à decreto, tunc neque ejus partes: ergo nec scientia media. Resp. 1. dist. ant. hoc complexum formaliter, seu reduplicativè sumptum, est inseparabile. conc. ant. materialiter, seu specificativè sumptum. neg. ant. & conf. Singulæ hujus complexi partes, seu melius termini intrinseci, sunt separabiles, non tantum à decreto, sed etiam inter se; quia scientia media directa potest esse sine reflexa, casu, quo DEUS nolit auxilium etiam visum efficax conferre. Sed & potest dari reflexa sine directa, casu, quo creatura nolit consentire. Et hæc virtualis distinctio scientiarum istarum non tollitur per additionem decreti: adeoque complexum ex his tribus, nempe ex duabus scientiis, & decreto, tanquam tertio, manifestè involvit distinctionem virtuales.

Resp. 2. omitt. ant. neg. conf. Neutra scientia per conjunctionem perdit ullum ex suis prædicatis essentialibus, *nam. priore* relatis, in quibus differt à decreto: ergo huic neutra potest virtualiter identificari. Si autem nulla pars, seu nullus terminus intrinsecus, potest virtualiter identificari decreto, tunc neque totum. Imò ipsi complexo ut tali conveniunt prædicata, in quibus intrinsecè differt à decreto, e. g. quòd, saltem inadæquatè sumptum, constituit actum primum liberum DEI: item quòd, saltem inadæquatè sumptum, non sit liberum DEO: ergo. Si replices, posse etiam dici, quòd totum complexum ex decreto, & scientiis, habeat etiam ista omnia prædicata, nempe, quòd inadæquatè sumptum non sit liberum DEO &c. Resp. sic nec in mysterio SS. Trinitatis daretur distinctio virtualis; quia etiam posset dici, quòd toti SS. Trinitati in complexo conveniant omnia prædicata, & tota Trinitas in nullo discrepet. Quare hoc ipso, quòd non omnibus partibus metaphysicis, seu terminis intrinsecis, conveniant omnia eadem prædicata, hæc ipsæ partes, seu termini intrinseci, inter se virtualiter distinguuntur, & in eo complexo datur distinctio virtualis: sicut etiam datur in complexo ex utraque dicta scientia.

Dices. Quæ in DEO inseparabiliter exi-

stunt, & virtualiter distinguuntur, debent differre in aliquo prædicato reali, quod prædicatum habeat unum ex illis inseparabiliter existentibus, alterum verò ex his illud prædicatum non habeat: hoc autem non potest assignari in nostro casu: ergo. Resp. 1. Non video, cur hoc magis necesse sit in duobus in DEO inseparabiliter existentibus, quàm in duobus, vel pluribus separabiliter existentibus. Resp. 2. Jam ostensum est, complexum hoc, saltem materialiter sumptum, esse separabile à decreto. Resp. 3. Ostensa etiam jam sunt prædicata, in quibus differant illæ scientiæ, aut earum complexum, & decretum; quæ prædicata realiter affirmantur de scientiis, aut complexo, & negantur de decreto; si tamen ad distinctionem virtuales semper requirantur contradictoria absolute talia, & non sufficiant conditionatè talia, de quare infra, cum de distinctione virtuali Personarum Divinarum ab essentia.

Nullò modo autem timendum, ne prædicatum tale, in quo inseparabiliter in DEO existentia differunt, inserat novam Personalitatem, & consequenter in DEO detur quaternitas; nam, cum persona, ut suo loco dicitur, sit rationalis naturæ incommunicabilis subsistentia, clarè requiritur, ut forma denominans Personam, seu Personalitas, sit realiter ab aliis Personis distincta: atqui, & complexum ex scientiis distinctis, & decretum, omniæque horum prædicata, tam in quibus differunt, quàm in quibus conveniunt, sunt realiter identificata tam essentia, quàm omnibus tribus Personis Divinis, licet ab iisdem, tanquam contingentia à necessariis, virtualiter distinguantur. Hæc aliquanto fufius deducenda erant ad confirmanda dicta n. 539.

ARTICULUS III.

An Prædestinatio sit alligata certis mediis.

649. **H**ujus Controversiæ, quæ ex n. 636. connexionem habet cum præcedenti, sensus est, an, si DEUS vidisset, Petrum e. g. non consentire his auxiliis, dedisset semper alia, donec aliquibus consensisset: an verò non dedisset alia, sed permisisset ejus interitum: quo casu prædestinatio Petri esset alligata his auxiliis. Non autem quærimus de prædestinatione extraordinaria aliquorum maximorum Sanctorum, quibus Lugo existimat, DEUM contulisse auxilia tanto affectu, ut semper alia, & alia dedisset, si hæc inefficacia prævidisset: sed, abstrahendo ab illis, loquimur hic de prædestinatione ordinaria.

Neque etiam quæritur, an cuivis in particulari medio DEUS alligavit salutem; nam, si hoc esset, tunc, qui semel lapsus esset, jam non esset prædestinatus: quod in innumeris falsum est. Quare quæritur, an alicui collectioni determinatæ mediorum, præsertim ad finalem perseverantiam disponentium, sit annexa prædestinatio: & intelligitur prædestinatio ad ultimum, rationis capacium; nam infantes, & amentes, prædestinantur sine respectu ad merita, aut auxilia.

650. Dico. Prædestinatio, saltem ordinata, est alligata certis mediis. ita Haunoldus *l. 1. tract. 1. num. 519.* & hoc teste, Recentiores communiter: item omnes, qui cum Vasquezio sentiunt, prædestinationem fieri post prævisa merita. Prob. 1. 2. Petri 1. v. 10. dicitur: *Fratres magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis.* Apocal. 3. v. 11. *Tene, quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.* &c. atqui, si DEUS non alligasset prædestinationem certis mediis, sed haberet affectum illimitatum dandi semper plura, & plura auxilia, non deberemus multum satagere, aut anxie curare certitudinem prædestinationis; cum hæc incerta non foret, nec periculum, ne alius coronam nostram acciperet.

Conf. 1. ex SS. PP. S. Damascenus *dialogo adversus Manicheos* propè finem ait: *Quocirca bona agere, ac boni effici contendamus, ut in eorum numero simus, quos DEUS bonos fore prænovit, atque ad æternam vitam præordinavit.* S. August. *serm. 1. de S. Stephano* dicit: *Si S. Stephanus sic non orasset, Ecclesia Paulum non haberet.* Idem S. cit. num. 632. ait: *Si non traberis, ora, ut traharis:* plura vide apud Haunoldum *loc. cit.* at ex his habetur, prædestinationem ex mente SS. Patrum esse connexam cum nostris bonis operibus, & posse à nobis impediri, aut certam fieri: quod non stat cum illo affectu DEI illimitato.

651. Confirm. 2. Saltem in illo, qui oppositam opinionem amplecteretur ut veram, tolleretur, vel multum minueretur studium bonorum operum; nam planè hic uti posset sophismate illo notissimo: vel sum prædestinatus; vel non. si sum prædestinatus; DEUS ex affectu suo illimitato dabit certissimè gratiam finalem; unde non debeo esse sollicitus: si non sum prædestinatus, & prædestinatio non est connexa cum meis bonis operibus, etiam illam non possum acquirere; quia non possum facere, ut DEUS illum affectum erga me habeat: ergo quid frustra volo me fatigare bonis operibus faciendis? Hoc sophisma communiter solvitur, dicendo, quòd sumus prædestinati dependentè à nostris meritis, sive absolute, sive saltem conditionate prævisis, non quidem, quasi opera bona, conditionate prævisa, mererentur prædestinationem; hoc enim esset Pelagianum: sed quòd decretum prædestinativum suo modo connectatur cum bonis operibus conditionate prævisis, tanquam puris terminis: cum iisdem autem absolute prævisis, tanquam meritis ponendis: & quòd ideo in nostra potestate sit, prædestinationem impedire.

Sed hoc adversarii respondere non possunt; cum affectus ille illimitatus impediri non possit, saltem quoad formalitatem prædestinationis; nam volitio Divina non est impedibilis ab homine, nisi ratione scientiæ mediæ, quam homo potest impedire: sed hunc affectum non posset homo impedire ratione scientiæ mediæ; quia, quemcunque consensum, & quancunque scientiam mediæ homo impedit, tantum impedit, ne DEUS prædestinet ipsum sub hoc, vel illo auxilio: non tamen impedit, ne ipsum, supposito illo affectu illimitato, absolute prædestinet.

652. Dices. Homo, non prædestinatus, tamen posset salvari; si enim cooperaretur auxiliis colla-

R. P. Ant. Mayr Theol. Tom. 1.

tis, prædestinaretur. Resp. tamen nondum ostenditur, quomodo possit absolute prædestinatus impedire suam salutem: quod ipsum jam est absurdum. 2. Est imperceptibile, quòd possit quis facere, ut sit prædestinatus, nisi prædestinatio connectatur cum certis mediis, vel auxiliis. 3. Ex hoc ipso sic instat Haunoldus. DEUS reprobis non dat de industria gratias inefficaces, ita, ut, si videret fore efficaces, eas negaret; alias positivè excluderet eos à cælo: sic si vidisset, Judam his auxiliis, e. g. osculo, convertendum, tamen ea ipsi dedisset, & prædestinasset: ergo tunc Judas fuisset prædestinatus, sed cum alligatione ad hæc media (& idem dicendum de omnibus reprobis) ergo possibile est talis prædestinatio. Unde ergo probant adversarii, quòd nullus cum ea salvetur?

Confirm. 3. ex communi sensu fidelium, qui sæpe, ut observat Lugo, & quidem omnium opinione prudenter, dicunt: si hic non esset factus Religiosus, periisset: si non venisset hic Missionarius, isti barbari periissent: ergo ex sensu communi prædestinatio est alligata certis mediis. Nec dicas, ex sensu fidelium probari, esse alligatam prædestinationem uni medio. Responderi enim potest, esse alligatam aliquando uni principali, quamvis non cuilibet; quia non judicant fideles, quemvis semel peccantem non amplius salvari: modò autem aliquando uni medio, etiam principali, alligetur prædestinatio, jam non datur affectus ille illimitatus.

653. Ob. 1. Qui vult efficaciter finem, ita vult, ut, si videret, per ista media eum non obtinendum, adhiberet alia: sed DEUS prædestinatis vult efficaciter finem, seu gloriam: ergo ita vult media, ut, si videret ista inefficacia, alia adhiberet. Resp. dist. maj. qui vult finem affectu illimitato, ita vult, conc. maj. qui vult affectu limitato ad certa media, neg. maj. & dist. sic min. neg. conf. ut enim observat Haunoldus *l. 1. num. 540.* media, à DEO in ordine ad salutem prædestinatorum adhibita, habent etiam rationem partialis finis; eoquòd DEUS salutem velit, sed per hæc media; sive velit complexum ex gloria, & his mediis; seu gloriam his mediis obtinendam. Unde affectus DEI non est illimitatus, vi cujus sit paratus ad omnia media: sed est affectus suo modo restrictus.

654. Dices. Hic affectus limitatus non est illa specialis benevolentia, quam SS. Patres, & præsertim S. Augustinus, in prædestinatione agnoscunt, quàmque nos jubet docere P. Claudius in suo decreto anno 1613. die 14. Decemb. quo injungit nostris, ut doceant, quòd posita scientiâ conditionalium, ex efficaci DEI proposito, atque intentione efficiendi certissimè in nobis boni, de industria ipse ea media seligit, atque eo modo, & tempore confert, quo videt effectum infallibiliter habitura, aliis usuris; si hæc inefficacia prævidisset. Resp. quidem Platelius p. 1. c. 4. §. 2. n. 174. in hoc decreto esse dispensatum, sed minimè probat: imò, cum primùm anno 1709. Revisores Romani in censura (de qua num. 579.) idem decretum P. Claudii contra illam sententiam, ibi adductam, attulerint, signum est, tempore Platelii, qui diu antè scripsit, in eo minimè dispensatum fuisse: sed nec interea revocatum est.

Declaravit id quidem P. Mutius anno 1616.

U

sed

sed non aliter, quàm sequenti rescripto: *Non intendisse R. P. Claudium hoc suo decreto decernere, DEUM sua voluntate prædeterminasse, vel prædefinivisse aliquod nostrum opus bonum independentè à cooperatione libera nostræ voluntatis: neque etiam, quòd in gratia efficaci sit aliqua entitas realis, aut aliquis modus physicus in actu primo, qui non sit in gratia sufficiente: sed hoc tantum, quòd fuerit speciale beneficium DEI, dedisse uni, v. g. Petro, ex proposito boni in eo faciendi, gratiam eo tempore, & loco, quo scientià conditionalium præcivit, illum eà gratià bene usurum. Quòd beneficium non contulit alteri, v. g. Joanni, cui dedit gratiam eo tempore, & loco, quo præcivit, illum sua culpa eà non usurum.*

655. Resp. igitur 2. affectum, quamvis limitatum, esse tamen specialem prorsus benevolentiam; nam utique specialis benevolentia est, quòd DEUS det auxilia, prævisa cum consensu, & salute hominis; cum liberrimè dare possit alia, prævisa cum dissensu, & interitu. 2. Et si omittatur, DEUM, si hæc media inefficacia videret, daturum alia; non propterea admitti debet, quòd daret alia, & alia in infinitum, sed intra suos limites, quòd admittere possumus: & sic satisfit decreto P. Claudii, junctà præsertim declaratione P. Mutii, quæ rationem specialis beneficii potissimum ponit in collatione auxilii, prævisi ut congrui: satisfit etiam S. Augustino, qui, ne contradicat dictis suis citatis num. 650, non potest alibi exigere affectum DEI omnino illimitatum.

Ubi etiam noto, verba illa in decreto P. Claudii *ex efficaci DEI proposito, atque intentione efficiendi certissime in nobis boni*, significare tantum affectum, seu prædefinitionem, subsequentem scientiam mediam, & non antecedentem; tum quia P. Mutius ita declaravit; tum quia P. Claudius expressè præmisit ea verba: *posità scientià conditionalium*; adeoque significare tantum affectum, seu prædefinitionem impedibilem: & quidem in individuo per dissensum auxilio collato præstitum: in specie autem, (hoc est, ut neque daretur aliud simile decretum, vel etiam plura, quæ conferrent plura auxilia) saltem per plures dissensus prævisos.

656. Ob. 2. Ex nostra sententia sequeretur, quòd detur ex parte hominis causa prædestinationis, vel quòd hæc ipsa sit in ejus potestate: sed hoc est contra communem Theologiam, & videtur accedere ad errorem Massiliensium: ergo, prob. maj. In hominis potestate est uti, vel non uti his auxiliis, adeoque facere, ut sint efficacia, & ipse prædestinatus: ergo. Resp. neg. maj. prædestinatio enim stat præcipuè in speciali illa benevolentia DEI, vi cujus dat potius auxilia, prævisa congrua, quàm incongrua: cujus benevolentia ratio nulla datur ex parte hominis, qui nihil potest ponere, quòd DEUM per modum causæ moralis determinet ad illum benevolum affectum, & dationem potius istorum auxiliorum, quàm aliorum; hoc enim, supposità quavis scientià medià, est DEO liberrimum.

Nos autem tantum possumus facere, ut ex illo speciali affectu possint conferri hæc potius, quàm alia auxilia; quia est in nostra potestate, ut DEUS videat ista auxilia conjungenda cum consensu, &, ut DEUS nos possit per illa præ-

destinare: si enim non consentiremus, non posset DEUS ea auxilia per decretum prædefinitionis conferre, ut patet. Quando autem aliqui, citati ab Haunoldo, videntur admittere, quòd prædestinatio aliquo modo sit in nostra potestate, plus dicere non volunt, quàm quòd modò diximus.

ARTICULUS IV.

Qualis admittenda sit Prædefinitio actuum bonorum liberorum.

657. **V**aria à variis adstruitur. Prima dicitur *Prædefinitio Thomistica*, quæ aliud non est, quàm decretum DEI, absolute prædeterminativum ad actum bonum, sic tendens: *Volo hunc actum bonum: & hinc volo dare Petro prædeterminationem, intrinsecè, & metaphysicè connexam cum eo actu.* Hoc decretum, objective etiam absolutum, impugnatur, ut objective conditionatum à n. 424. nam si tollit libertatem decretum objective conditionatum, æquè saltem eandem tollit decretum objective absolutum, præsertim, cum hoc inferat absolute prædeterminationem impossibilem cum libertate, ut facile patebit expendenti. Quare de hac prædefinitione plura dicere supersedeo.

658. Secunda est *Prædefinitio Scotistica*. Hæc à Schola Subtili vocatur aliquando *Decretum Sympathicum*, sapius autem *Concomitans*, aut *Con-determinans*. Quamvis autem aliqui Scotistæ apud P. Thyrsium tom. 1. *selectarum disp. 11. sect. 12. num. 99.* dicant, suum decretum esse consequens actum liberum creaturæ; cum, ut ait Montepilosus, ideo DEUS ab æterno decernat actum; quia voluntas nostra in tempore se liberè ad eum determinat (qui Authores re ipsa nobiscum conveniunt) Maltrius tamen (quem sequuntur alii) in 1. *sententiarum disp. 3. q. 3. a. 8. n. 167.* negat, decretum esse consequens, atque, esse concomitans, quamvis articulo cit. num. 179. admitrat, quòd DEUS ex sua lege (scilicet statuente, libertatem creaturis conferre) teneatur se accommodare causis secundis liberis, & quòd, ut salvetur libertas creata, non debeat nostra voluntas concordare cum Divina; sed è contra Divina debeat concordare cum nostra, sese illi accommodando in decernendo, ut dicatur velle conformiter nostræ voluntati. Hæc autem planè videntur insinuare, decretum DEI suo modo pendere à libertate creata, & hanc subsequi, adeoque decretum DEI esse subsequens, non concomitans.

659. Quidquid tamen de hoc sit, Maltrius, & ei adherentes Scotistæ, volunt suum decretum, quo DEUS vult cum creatura agere, vel actum prædefinit, esse intrinsecè efficax: non tamen antecedens, ne tollatur libertas: nec consequens, ne admittatur scientia media: sed concomitans, aut condeterminans. Unde immediate liberè, tam DEUS, quàm creatura, simul eligunt, aut determinat ad eundem actum liberum. Verum in primis non video, quomodo hac ratione DEUS magis sit primum liberum, aut determinans, in ordine ad hunc actum, quàm in nostra